

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. E. P. H.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2018, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-P05-PD2-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 2. 2019, č. j. 61 Az 29/2018 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavovi Bártovi, advokátovi, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 6.800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žalobci se podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neprodluhuje doplňková ochrana.

[2] Krajský soud v Ostravě nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž v prvé řadě namítal a zároveň za důvod přijatelnosti kasační stížnosti označil nesprávné vyhodnocení zásahu neudělení doplňkové ochrany do mezinárodních závazků České republiky, zejména pak to, že krajský soud nesprávně zhodnotil možnost vycestování stěžovatele a zásah této skutečnosti do rodinného života stěžovatele. Stěžovatel upozornil na skutečnost, že má chatrné zdraví a má na území České republiky soustředěný veškerý podstatný rodinný a soukromý život, neboť zde žijí jeho bratři, kteří mu poskytují oporu. Ve své vlasti již stěžovatel žádným blízkým rodinným prostředím nedisponuje, přičemž by zde byl vystaven ekonomické tísní. Vycestování z území České republiky by pro stěžovatele znamenalo zpřetrhání dosud existujících vazeb a vznik naprosté nejistoty ohledně dalšího možného vedení rodinného a soukromého života. Stěžovatel dále krajskému soudu i žalovanému správnímu orgánu vytknul, že nesprávně vyhodnotili výše

uvedená specifika jeho případu. Poukázal v této souvislosti na princip legitimního očekávání, neboť svůj život v České republice rozvíjel v době, kdy disponoval pobytovým titulem a doplňkovou ochranou. Stěžovatel následně poukázal na závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27, a namítal, že žalovaný i krajský soud individualizovaným způsobem neřešili konkrétní okolnosti případu stěžovatele a vystačili si s prostým odkazem na obecný účel institutu doplňkové ochrany.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření označil námitky stěžovatele za neopodstatněné a uvedl, že se nedomnívá, že by návrat do vlasti pro žalobce mohl nadále představovat skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu, pro něž mu byla doplňková ochrana původně udělena. Stěžovatel si musel být vědom dočasné povahy pobytového statusu, který získal udělením, resp. prodloužením doplňkové ochrany. Není proto na místě, aby se stěžovatel dovolával principu legitimního očekávání v souvislosti s budováním soukromých a rodinných vazeb na území České republiky. Tvrzení žalobce nezpochybňují správnost a zákonnost rozhodnutí žalovaného či rozsudku krajského soudu. Žalovaný uzavřel, že správní rozhodnutí i rozsudek krajského soudu je věcně správný, srozumitelný a dostatečně odůvodněný.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že jak žalovaný správní orgán, tak i krajský soud se zabývali stěžovatelem uváděnými skutečnostmi, v nichž spatřoval důvody pro prodloužení doplňkové ochrany. Závěry krajského soudu jsou uvedeny výše. Žalovaný při posouzení zdravotního stavu stěžovatele dospěl k závěru, že stěžovatel nedoložil žádné lékařské zprávy, ze kterých by byla zřejmá nemožnost jeho návratu na Kubu z důvodu jeho zdravotního stavu. Ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatele shledal, že stěžovatelovo přání žít na území České republiky společně se svými bratry nelze podřadit žádnému z ustanovení § 14a či § 14b zákona o azylu. Nelze proto přisvědčit námitce stěžovatele, že žalovaný správní orgán i krajský soud individualizovaným způsobem neřešily konkrétní okolnosti případu.

[10] Ve vztahu k výše popsaným zdravotním potížím stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že nejsou natolik závažné a výjimečné, aby představovaly důvod pro udělení doplňkové ochrany. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69). Nelze vyloučit, aby doplňková ochrana byla udělena žadateli o mezinárodní ochranu, který trpí závažnou nemocí i z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, tato by ovšem musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 – 89). Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10, do určité míry zmírnil dříve vyžadovaný práh pro aktivaci čl. 3 Úmluvy v případě tzv. „zdravotních případů“ (srov. rozsudky ze dne 2. 5. 1997, *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008, *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05). ESLP ve věci *Paposhvili proti Belgii* (cizinec s leukémií) dospěl k závěru, že pod „velmi výjimečné případy“ může spadat i vážně nemocná osoba, u které by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní v přijímající zemi představoval riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života (srov. odst. 183 rozsudku ve věci *Paposhvili proti Belgii*). Nejvyšší správní soud k tomu však dodává, že nadále platí, že pro aktivaci čl. 3 Úmluvy se musí jednat o velmi výjimečné případy, nikoli potíže uváděné stěžovatelem (šedý zákal, nepohyblivý malíček na levé ruce, omezení sluchu).

[11] Ohledně soukromého života stěžovatele na území České republiky Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve své judikatuře již opakovaně uvedl, že kromě zcela výjimečných případů nejsou rodinné vazby cizince v České republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, a ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 – 57).

[12] V bodě 28 rozsudku ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 415/2018 – 64, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „si plně uvědomuje obsah čl. 8 Úmluvy garantujícího právo na rodinný a soukromý život. Uvedený článek však nelze vykládat tak, že by do tohoto práva nemohlo být zasazeno. Jak vyplývá z konstantní judikatury, subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j.

8 As 118/2012 - 45, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 - 43). Obdobně nahlíží na uvedené právo i ESLP (viz např. rozsudek ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, či rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, stížnost č. 12738/10).“

[13] V naprosto výjimečných případech tedy není vyloučené, že by si žadatel v průběhu trvání doplňkové ochrany vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by její neprodloužení mohlo být nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života. Tyto výjimečné okolnosti však nebyly v případě stěžovatele dány, jak krajský soud správně dovodil, když poukázal na skutečnost, že stěžovatel nepřiměřený zásah do svého rodinného či soukromého života odůvodňoval v podstatě pouze tím, že na území České republiky žijí jeho dva bratři. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje, a konstatuje proto, že stěžovatel nemá na území České republiky rodinné vazby, jejichž narušením by mu mohla vzniknout újma takové intenzity, která by opodstatňovala velmi výjimečné udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Z výpovědi stěžovatele je navíc zřejmé, že určitým rodinným zázemím disponuje i na Kubě, neboť tam žije jeho matka a bratr.

[14] Důvodná není ani námitka stěžovatele, v níž se s poukazem na princip legitimního očekávání dovolával pokračování svého pobytu v České republice. Stěžovateli totiž v tomto směru žádné legitimní očekávání vzniknout nemohlo, neboť zákon o azylu předpokládá dočasnost udělené mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany a tím i návrat cizince do země původu jakmile pominou důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena. Předchozí udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu stěžovateli rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 9. 2013, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-HA18-2013, na dobu 24 měsíců a prodloužení této ochrany podle § 53a odst. 4 zákona o azylu rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2015, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-HA18-PD1-2013, tudíž nezakládá právo stěžovatele na další pobyt na území České republiky. Jak již přilehavě uvedl žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti, stěžovatel si musel být vědom dočasné povahy pobytového statusu, který získal udělením, resp. prodloužením doplňkové ochrany.

[15] Případné zhoršení ekonomické situace stěžovatele v zemi původu není vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, a nepředstavuje proto důvod pro prodloužení doplňkové ochrany.

[16] Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP, která je založena ve správním spise, vyplývá, že ve většině případů se u občanů Kuby po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí nemění zásadním způsobem jejich situace ve vztahu ke kubánským úřadům. S reintegrací takové osoby nemají zásadní problém a nemají zpravidla ani omezení v přístupu k sociálnímu a zdravotnímu systému či na trh práce. V drtivé většině případů kubánské úřady soustavně nesledují osoby, které se vrací do vlasti po dlouhodobějším pobytu v zahraničí. V případě, že neporušili ustanovení migračního zákona, tak těmto osobám nejsou ukládány omezení či sankce a ve většině případů nemá jejich dlouhodobý pobyt v zahraničí negativní následky na jejich další život na Kubě. To se netýká opozičních aktivistů, což však není případ stěžovatele.

pokračování

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[19] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Ladislavovi Bártovi, advokátovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2018, č. j. 4 Azs 68/2019 – 28, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 23. 4. 2019) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 2 x 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Zástupce stěžovatele soudu nesdělil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se jeho odměna o částku odpovídající této dani nezvyšuje. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 6.800 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu